No 1793   **1853**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 15 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 Maart.

Alleraardigst en zeer aanmoedigend voor de *Nederlander*, is het schrijven van Dr. A. Capadose aan dat blad. Wat de *Nederlander* is en wat hij bedoelt weten we nu zoo ten naastenbij. We hebben dus niet noodig dit opzettelijk aan te toonen, te meer daar hij zoo beleefd is ieder dag zich zelven te ontmaskeren.

Doch wie is de heer Capadose?

Wij zien dien heer nog al dikwijls in den *Nederlander* verschijnen, en dat wel tegen de vroeger aangenomen gewoonte zonder hofkostuum, zelfs zonder de fijne glacé handschoenen, volstandig door de redaktie van oudsher gebruikt. Is dan de heer Capadose minder beschaafd en verstaat hij de regelen niet der hoffelijkheid? Verre van daar. De heer Capadose is een zeer welgemanierd heer, en een man van talent, godsdienstig, vroom en gemoedelijk zelfs, maar een weinig heftig, soms verbijsterd, sedert hij 't zich eigen heeft gemaakt, de puriteinen van oud-Engeland, de rondkoppen uit den tijd van Olivier Cromwell, in alle hunne buitensporigheden en tot aan krankzinnigheid grenzende dwaasheden na te bootsen. Een zekeren Gabriel Burnin — door Walter Scott in een zijner romans geteekend — schijnt het lievelingsmodel van dien talentvollen maar verbijsterden landgenoot.

De heer Capadose is, van oorsprong een Israëliet, die de Gereformeerde belijdenis van Dordrecht heeft omhelst nu ruim dertig jaren geleden. Van dien tijd af heeft de kalvinistische rigting in hem een hevigen voorstander gevonden. Hij is haar voorvechter geworden, en heeft ze aangevoerd tegen de zoogenaamde Hervormde Kerk zelve, tegen de koepokinenting, tegen de aardappelen, tegen de beendersoep en tegen de muziek; maar noch de Hervormde Kerk, noch de koepokinenting, noch de aardappelen, noch de beendersoep, noch de muziek hebben een gegeven om 's mans half rabijnsche en half puriteinsche deklamatien. En nog is de ijver des heeren Capadose niet uitgebluscht. Op nieuw heeft hij zijne krachten gescherpt, de puriteinen nog eens goed bestudeerd en valt nu voor dol en blindweg op de Roomsch Katholieke kerk aan. Reeds menig geschrift draagt er blijk van, en in den brief opgenomen in den *Nederlander* van 10 Maart ll. heeft het fanatismus van den heer Capadose eene hoogte bereikt, die de roode protestantsche partij, om hem na te klimmen, zal doen duizelen en buiten adem brengen. Het is gemunt tegen Rome. De eeuwige stad is den heer Capadose een scherpe doorn in het vleesch en hij staat tegen haar op als een brieschende leeuw.

Laat ons even den treurigen brief inzien.

De heer Capadose schrijft, dat hij met dank aan God ieder morgen den *Nederlander* opneemt en leest. Ei! De vroompjens, men weet het van ouds, zijn gewoon zoo te spreken.

En waarvoor dankt de puritein? Omdat de *Nederlander* zich zoo kordaat houdt tegen de Roomschen, en ze dagelijks noodigen [illegible] [illegible] wezen moet. Vroeger waart ge veel te lief, veel te inschikkelijk, veel te vriendelijk voor uw Roomschgezinde landgenooten. Dat gaf geen houding. Wij zijn te goede gereformeerde zielen om Rome niet te haten..... en te vergeten. De bazuinen moeten gestoken worden, opdat [illegible] en alleman eens kan zien hoe de oorlogen des Heeren moeten gevoerd worden. Echt puriteinsch, tot in de Oud-Testamentische uitdrukking toe. Edoch wat gezegd is.

Voortgaande op dien toon maakt de heer Capadose zich zelf tot een soort van profeet of waarzegger, door te vertellen, dat hij reeds voor 25 jaren heeft voorzegd, ook aan Fransche druilooren, wat men nu ziet gebeuren. Rome is dood — zei de Franschman — misgezien — zei onze puritein — het leeft!! Daar ligt nu de knoop, begrijpt ge. Ware Rome dood, men zou, och zoo verdraagzaam wezen, ja zelfs wel een handtjen helpen om het te begraven; — maar nu, het is in blakenden welstand — en de verdraagzaamheid werdt bij gevolg onverdraagzaam; want ze haat en verfoeit niets meer dan het leven, overal waar het zoo frisch en krachtig zich vertoont als onder de bescherming van Rome. — De anti-revolutionnaire, anti-konstitutioneele man, die zelfs geen kiezer wil wezen — gaat in zijn anti-papistische woede zoo ver, dat hij zich lid wenscht der Staten-Generaal, om daar te vragen, wat niemand durft vragen.

Voor eenigen tijd had de heer Capadose, ook in een uitgegeven geschriftje, veel kwaad gesproken van de Anglikaansche Kerk. Zijn vriend de *reverend* Jamieson, kapellaan der Episkopalen te Amsterdam, trok zich dat nog al aan, en hij schreef er tegen. De teedere vriend opperde toen het vermoeden, of zijn dierbare vriend ook het verstand kon verloren hebben! Zoo gek vond hij diens aanval tegen Engelands Kerk. En wat is Engelands tijdelijke en diep vervallen Kerk dan nog, bij de van Gods glorie omstraalde en eeuwige Kerk van Rome. Ach! als de *reverend* Jamieson nu dien uitval wederleest, zal hij dan niet en met nog grooter regt zeggen: ik geloof dat mijn dierbare vriend nu geheel [illegible]. En waarlijk wij zouden bijna wenschen, dat het zoo ware; er was dan ten minste eene gegronde verschooning voor zulk een taal en zulk een opeenstapeling van verwaandheid, opstokerij en hatelijkheid, als het korte bestek van dezen brief geeft te lezen.

De brief loopt nog eenigen tijd in denzelfden trant voort met te razen tegen Rome, en gaat ten slotte uit als een nachtlichtje.

Met groote blijdschap en onder betuiging van magtig veel prijs te stellen op de goedkeuring van Dr. Capadose heeft de *Nederlander* dit geschrijf opgenomen. Evenwel niet zonder een soort van *reservatio mentalis*, overeenkomstig den lofelijke gewoonte van dat blad. Wij hebben — zoo verklaart men altijd — de katholieke beginselen, maar nooit onze Roomsche landgenooten bestreden. Wij doen het ook nu niet. Hunne regten liggen ons op het hart!!

Het zou dwaasheid wezen den heer Capadose te antwoorden. Tegen zulk schrijven is geen redeneeren mogelijk. Het eenigste wat men doen kan, is er hartelijk om te lagchen. Maar neen! ook dit kan niet; want de zaak heeft eene te ernstige zijde, en ontdekt op eene huiveringwekkende wijze den afgrond van boosheid, waarin de verbijsterende hoogmoed der kalvinistische dwaling den mensch neerstort. Of wordt het geen boosheid, geene verbijstering van verstand en hart, God te danken, voor de schrille toonen van haat, wrevel en wraak, waarmede de *Nederlander* ieder dag de Protestanten tracht op te hitsen tegen de Katholieken? En zulks noemt men dan *de oorlogen des Heeren voeren!* Maar het verschijnsel is waarlijk niet nieuw. Ook de Farizeërs noemden het den oorlog des Heeren voeren, toen ze Christus ter dood sleurden. »Hij heeft God gelasterd," riepen zij, en scheurden hunne kleederen. Doet de heer Capadose, doen de heeren van den *Nederlander* iets anders, als zij op die wijs schreeuwen tegen Christus Kerk en het woord Gods uit elkander rukken, het woord der waarheid, om er de waarheid zelve mede te bestrijden [illegible] [illegible] woelende Joden voor Pilatus, [illegible] op dat tooneel, waar de menschelijke boosheid hare uiterste krachten inspant om de eerekroon der hel te grijpen; op dat tooneel door Vondel in zijn »*Ecce homo*" zoo aandoenlijk afgemaald. Ook nu zijn, even als toen, in den strijd tegen Godsgezalfden, de rollen verdeeld op dezelfde wijze. Het oproer komt van boven. Onder den zwarten zwerm van horselen, die dagelijks vol »wrok en helschen haat" komt aanvliegen op onze Kerk, ontbreekt ook nu niet de schijnheiligheid van Farizeërs en Schriftgeleerden »stout en trotsch van geest", de horselen opjagende tot feller beschimping, tot verwoeder aanval. Ook nu mag het heeten van onze moderne bestrijders, gelijk het heette van de Christusmoordenaars voor 18hoaderd jaren.

> Wie scherrep toeziet, spelt en leest,
> De Wet van Moyses in den boord,
> Van hunnen mantel, met Gods Woord
> Bestikt, zoo die Hebreeuwsch gezaaid,
> Als deerlijk door hun tong verdraaid.

Het is nog al opmerkelijk dat des heeren Capadoses briefschrijven juist invalt op een moment, dat de *Nederlander* zijn kolommen heeft opengezet voor eene reeks van artikelen tegen het *Roomsch Katholicisme*, zoo buitensporig en verward als de *Fakkel* ze nu [illegible]. Twee maal werden die artikelen van te voren aangekondigd, en met zeer veel nadruk werd er bijgezegd, dat de schrijver er van iemand was, die *geloofde*. In een protestantschen Staat, als waarvoor men Nederland uitgeeft, is zulk een verklaring gansch niet overbodig; want de redaktie weet het beter dan wij, dat in het *Protestantismus* het *geloof* sedert lang tegen verminderde prijzen wordt uitverkocht, om in het weinige debiet nog iets te gemoet te komen. De Holloway-pillen volgen een tegenovergestelden gang; de prijzen worden telkens hooger, wegens vermeerderd debiet.

De geloovige man was ten overvloede — ook deze verzekering gaf het orgaan — zeer verdraagzaam en gereed de broederhand te reiken aan elk Roomschgezinde, die maar (in stilte altijd) bekende, dat zijn Kerk vol afgoderij stak, en dat hij haar de gehoorzaamheid opzeide bij de eerstkomende gelegenheid. En om in eens een afdoend bewijs te geven van den geest dier verdraagzaamheid, werd er een blinkende plaats geciteerd uit het ultra-orthodoxe tijdschrift, de *Vereeniging* en al wederom van Dr. Capadose. Daar heet het: wij hebben u hartelijk, Roomschen, tot zelfs uw Paus inkluis; en daarom zeggen wij het u maar rondnit: gij zijt afgodendienaars, aanbidders van beelden. En met een der gemeenste plaatsen uit de Heidelbergsche katechismus — vermolmend gedenkteeken van ruwe kalvinistische ketterij en triviale taal, gedenkteeken, in ons land opgerigt onder het dreigend flikkeren van prins Maurits stalen kling — wordt er gezegd: *de Mis is een vervloekte afgoderij.* — Zeer vriendelijk, zeer verdraagzaam, en een uitstekend innemende manier om bij iemand, dien men liefheeft, zijn hof te maken en hem te overtuigen van dwaling. Doch verwonderen wij ons niet te veel: die »booze spin der schriftgeleerdheid" doet het nu niet anders, en de waarheid der Kerk, omdat ze onveranderlijk is en blijven zal, is nog steeds voor de Joden een ergernis, voor de Grieken eene dwaasheid.

De waarheidsliefde van den *Fakkel* komt al klaarder en klaarder aan 't licht. Jaar in jaar uit, heeft men die menschen maar laten voortpraten. Men wist dat over 't algemeen hun geschrijf verachtelijk en alle krediet onwaardig werd geheeten, en dat het door alle fatsoenlijke lieden op eene lijn werd gesteld met de blaauwboekjes van de rezidentie of met de schandaleuze fyziologien der hoofdstad. Dat maakte evenwel die menschen al schaamteloozer en schaamteloozer, en hunne lastertaal werd al meer en meer opruijend en personeel. Zij hadden eerst de voorzigtigheid gehad van zich te bepalen tot het verzinnen en publiceeren van fabeltjes betreffende zekeren A. of zekeren B. of zekeren C. wonende te X. Y. of te Z.; de straffeloosheid van [illegible] vertelseltjes gaf hun echter [illegible] om zich [illegible] om nu bepaaldelijk [illegible] te vallen en aan de minachting hunner medeburgers prijs te geven. Die roekeloosheid zou hen voor de regtbank kunnen brengen. De aangevallen personen schijnen echter tot dusverre afkeerig om zich te lang met die menschen van Tiel in te laten te hebben, en bepalen hunne strafoefening tot eene openlijke en onderteekende logenstraffing der gepubliceerde onwaarheden. Zoo deden die van Hoorn; zoo deed de achtenswaardige pastoor van Enter, de Zeer Eerw. T. Keck; zoo doet thans weer de veelgeachte pater Ranshuijzen, pastoor te Bolsward. In de *Provinciale Friesche Courant* van den 3 en 10 dezer maand deed hij de onderstaande advertentie opnemen, waarin hij opkomt tegen enkele der lasteringen, met de onbeschoftste brutaalheid hem door die menschen in 't gezigt geworpen. Wij zijn nieuwsgierig, of zij er zich aan zullen laten gelegen zijn de uitgeloofde *f* 1000 meester te worden. Zien zij er kans toe, dan zullen zij er ongetwijfeld wel eene greep naar wagen. Intusschen verheugt het ons, dat men zich de persoonlijke aanvallen van den *Fakkel* niet langer zoo zoetsappig als vroeger laat welgevallen, en dat men, bedacht op de handhaving zijner door hem bezoedelde reputatie, ze met nadruk afwijst. Men kan niet [illegible]

worden, dat die menschen, onverbeterlijk als ze zijn, daardoor van den verachtelijken door hen bewandelden weg terug zullen gebragt worden; doch een ieder, die niet willens blind is, zal er al meer en meer door leeren inzien, welke waarde aan het laagbartig geschrijf van die menschen, waarmede wij ons heden een oogenblik hebben bezig gehouden, moet gehecht worden.

De advertentie in de *Provinciale Friesche Courant* luidt aldus:

„*f* 1000 BELOONING.

»Daar de inzender van het stuk uit Bolsward aan het pamphlet de *Fakkel*, Protestantsch Tijdschrift, van den 5 Febr. jl., wel geen andere bedoeling kan gehad hebben, dan om mij bij mijne Protestantsche Medeburgers in een hatelijk daglicht te stellen en het vuur van godsdiensttwist meer en meer aan te blazen, zoo looft de ondergeteekende de bovenstaande som uit aan dengene, die bewijzen kan aanvoeren, dat hij, ondergeteekende, bij het ministerie (zoo als in dat stuk bij zoo veel lasterlijks en onwaars ook voorkomt) pogingen zoude hebben aangewend, om de aangevraagde dispensatie voor den door den Hervormden Kerkeraad alhier benoemden Predikant VAN TOORENENBERGEN *niet* te verleenen.

»Bolsward 23 Febr. 1853. »W. H. RANSHUYSEN,
»*R. K. Past. van de H. Franciscus-Kerk.*

»PS. De vrijzinnige bladen worden verzocht dit bovenstaande in hunne geëerde kolommen op te nemen."

De *K. N. Stemmen* geven het volgende te lezen. Wij willen niet zeggen, welke aandoeningen het in ons heeft te weeg gebragt te zien, hoe luchtigjes het protestantsch neologismus met wat der godsdienst is, omspringt. Mijn God, mijn God, waartoe is het reeds in Nederland gekomen, en tot het voeden van welke vrees is men niet geregtigd! Of, kan er iets goeds verwacht worden van een geslacht, dat in die mate vrij is van alle godsdienstige beginselen? Doch men oordeele zelf. Aldus de *Stemmen*:

„Wat is een Protestant?

„*Definitio sit clarior suo definito!* Ja, wel; maar daarom is 't juist moeijelijk eene goede definitie te geven. Zij moet ook kort zijn en toch alle essentieele bestanddeelen van 't voorwerp aanduiden, en dit vermeerdert niet weinig de moeijelijkheid. Ik voor mij, zou mij niet ligt gewaagd hebben, eene goede definitie van een *Protestant* te ontwerpen. Een ander, die deze menschen kent, en ook stellig het bewustzijn heeft van het geen hij zelf is, levert de volgende, die wij nog al aardig vinden:

„»Een Protestant is een soort van menschenkind, dat niet Katholiek is, ook niet Jood of Mahomedaan, ook geen Hindoe of Brahmin, maar die nog al tamelijk vrijzinnige begrippen koestert van alles wat de godsdienst leert, en ergens hier of daar bij de niet Katholijke Kerk te huis behoort, al weet hij zelf niet regt waar — deze is Protestant.

„»Hij heeft zekere duistere en verwarde begrippen van vrijheid in het geloof, van algemeene menschenliefde en grooten afkeer van alles wat bijgeloof heet of daarmede verwant is — en daarbij blijft het; somtijds hebben we van lieden, die eigenlijk niet aan de Openbaring geloofden en er ook niets van wisten, op de vraag naar hunne geloofsbelijdenis, dit antwoord vernomen: — »met uw verlof, ik ben een Protestant."

„*Tijdspiegel* Afl. III. Maart. 1853. Bl. 162. § 2."

Nuttige wenken betreffende de ontoepasselijkheid van het aanhangige wetsontwerp op het armbestuur houdt de volgende plaats in uit een artikel van den *Gelderlander*. De memorie van toelichting had gezegd: »*Het neemt de onderscheidene bezwaren weg, die thans de diakonien drukken.*" De *Gelderlander* neemt die woorden op en kommentarieert ze als volgt:

»Indien die woorden waarheid behelsden, dan zou men voorzeker onder de menigvuldige adressen, die in de jongste zitting door de diakonien, uit alle oorden des lands, bij de Tweede Kamer zijn ingekomen, er toch ten minste *eenige* hebben opgemerkt, die daarvoor hunne erkentelijkheid aan den dag hadden gelegd; doch dezulke worden niet opgenoemd, evenmin als de onderscheidene, de diakonien drukkende bezwaren, die door het Wetsontwerp zouden worden weggenomen. Daarentegen worden aan de instellingen eener kerkelijke gemeente, waaronder ook de diakonien zijn begrepen, moeijelijkheden en belemmeringen opgelegd, waarvan wij heden slechts iets zullen opnoemen. Zoo worden onder anderen de diakonien verpligt hunne reglementen te veranderen naar de bepalingen der wet N. B. — het christelijk reglement onderworpen aan de heidensche wet. — Verder zijn zij verpligt »jaarlijks, binnen den daarvoor »door het Departement van Binnenlandsche Zaken aan»gewezen termijn, over den staat hunner instellingen en »de uitkomsten van hun beheer, ten behoeve van het »verslag bij art. 195 der Grondwet gevorderd, de op»gaven te doen, die van wege dat Departement wor»den gevraagd." Over dien aard en vorm dier opgaven »worden door dat Departement algemeene voorschriften »gegeven."

»Weet gij nu wel, gij kerk- en armmeesters, gij diakenen, die uwe herderlijke zorg aan de ongelukkigen wijdt, in welke hooge mate uwe vrijheid gewaarborgd wordt? — altoos, *binnen zekere perken*; en die *zekere perken* zijn, dat gij, bij de geringste nalatigheid, elk voor zijn hoofd, *gestraft* wordt met eene boete van *f* 50 tot *f* 500. »Telkenmale na de oplegging der straf schrijft »de Koning (lees: het departement van Binnenlandsche »Zaken) een nieuwen termijn voor, bij niet-inachtne»ming waarvan de straf wordt herhaald."

»Verbeeld u nu, dat er u telkens een willekeurige termijn van 14 dagen wordt gesteld, zoo kunt gij in den loop van ieder jaar beboet worden voor zes en twintig maal vijf honderd gulden, zegge: *f* 13,000 gulden!

»Gij zult zeggen: hoe kan ik gestraft worden, wanneer ik handel, gelijk ik tot dusverre altoos straffeloos gehandeld heb, volgens mijn geweten, en volgens de voorschriften van het bevoegde kerkbestuur?

»De mem. v. toel. zal u het antwoord geven; deze zegt toch: »De beslissing van geschillen over de vraag, »of voorschriften van een kerkbestuur uitgegaan, al dan »niet met de wet tot regeling van het armbestuur in »strijd zijn, komt, van regtswege, toe aan de regering, »als met hare uitvoering belast, en daarvoor verant»woordelijk."

»Ziet gij? De regering stelt u tusschen twee vuren. Gij zondigt tegen het kerkbestuur en dus tegen uw geweten, of..... gij zondigt tegen de wet, en de regering straft u, en straft u zoo gevoelig, dat gij aan de eerste of tweede keer reeds genoeg hebt en uwen liefdepost nederlegt; met dit resultaat, dat andere diakenen, uwe ambtgenooten, uw voorbeeld zullen volgen, en dat geene anderen de openvallende plaatsen zullen vervullen, dan *jabroers*, dan *slaven* der regering. Dan zal de staatsalmagt over het armbestuur verworven zijn; maar dan ook behoeft de Staat nog maar een enkelen stap verder te doen, en dat mag hij doen, volgens de mem. v. toel. om het bestuur van ALLE instellingen van liefdadigheid te centraliseren, — van lieverlede alle liefdefondsen te concentreren, in opkomende moeijelijke omstandigheden ten nutte van den Staat te utiliseren, en... als een, *zonder misvatting der geschiedenis*, onloochenbaar gevolg daarvan, dezelve in eene ondragelijke geänglizeerde ARMENTAX te konverteren!"

Een deel der protestantsche pers heeft zich dezer dagen wederom eens warm gemaakt met het opdisschen en kommentarieren van..... eene grove onwaarheid. Dienaangaande lazen wij in de opregte *Haarlemmer Courant*:

»De Plaatselijke Schoolkommissie te dezer stede, bestaande uit zes Protestanten en, sedert het besluit van 2 Jan. 1842 N°. 61 (*Staatsblad* N°. 1), vermeenderd met een lid, belijdende de Roomsch-Katholieke Godsdienst, verklaart in gemoedelijken ernst, dat alles, wat in sommige dagbladen geschreven is over het *verbieden van het Bijbellezen, en dat nog wel onder bedreiging van straf*, in de openbare kost- en dagschool voor jonge jufvrouwen alhier, eene grove *onwaarheid* is.

»Na deze verklaring, geeft de Plaatselijke Schoolkommissie de verzekering, dat zij het beneden zich acht, verder op eenig geschrijf, betreffende deze zaak te antwoorden.

»De Plaatselijke Schoolkommissie,
»ZAANDAM, »G. TER WEEME, *President*.
8 Maart 1853. »A. VAN DER BOON Cz., *Sekretaris*."

Wij hebben voor ons liggen eene brochure, behelzende het plan tot het aanleggen van een spoorweg tusschen Viersen en Venlo. Daaruit blijkt, dat reeds in het jaar 1844—1845, bij de aanvrage tot koncessie voor den Bullrort-Crefeld-Greis-Gladbacher spoorweg, op de noodzakelijkheid eener spoorwegverbinding met Nederland is gewezen, en dat alleen met het oog op eene voortzetting tot de Maas, de stations te Viersen en Gladbach, op zulk eene ruime schaal werden aangelegd. De bespoedigde aanleg van de Aken-Dusseldorfer baan, alsmede het uitzigt op de verbinding der steden Venlo, Eindhove, 's Hertogenbosch, Breda en Bergen-op-Zoom met Vlissingen en Middelburg, hebben de aandacht weder op dit plan doen vestigen. Men rekent daarbij op een aanzienlijk verkeer van personen en goederen, vooral met het oog op de van den Rijn uitloopende banen en de steeds toenemende industrie en landbouw van de aangrenzende landstreken.

Het plan is, om de baan te leggen over het Noordkanaal, dat tot dit einde een allervoordeeligst terrein oplevert, zoodat de kosten voor het aanleggen van dezen weg, het materieel daaronder begrepen, op slechts 716,249 th. geraamd zijn; eene som, die voor eene ijzerbaan van 6460 roeden lengte, zeer matig mag genoemd worden, en het stellen van lage vrachtprijzen voor personen en goederen zal veroorloven.

Het is in het oogloopend dat dit plan, zoo het tot stand komt, ook voor ons land aanzienlijke voordeelen zal opleveren; speciaal daarom, dewijl het een nieuwen weg voor onze produkten op de Duitsche markten opent, en wederkeerig voor de voortbrengselen van de Duitsche industrie-distrikten, voornamelijk van het Gulikerland, een gemakkelijken en goedkoopen weg naar ons land baant. Wij verwijzen overigens den lezer, die meer van dit plan begeert te weten, naar de brochure zelve, die bij J. H. Meijer te Viersen in het licht verschenen en in den handel verkrijgbaar is.

Men schrijft ons uit Eindhoven: »Dezer dagen zijn in onze nabijheid twee verdienstelijke pastoors overleden.

»De Wel-Eerw. heer van Lieshout was nog slechts korte jaren als pastoor in de gemeente van Stratum werkzaam, waar hij binnen beperkten tijd veel heeft gedaan. Hij was een man van voorzigtig en wijs beleid, ijverig in de vervulling van zijne pastoreele bediening, en om zijne priesterlijke deugden alom geacht. Te vroeg ontrukt aan zijne gemeente, die hem betreurt, zal zijne gedachtenis in zegening blijven.

»In de aangrenzende gemeente van Stratum overleed in dezelfde week te Aalst de Eerwaardige Heer Hubertus Joannes Raymakers, die, sinds het jaar 1818 in die gemeente geplaatst, er in het jaar 1825 pastoor werd. Ook deze was een verdienstelijke zielenherder, met hart en ziel aan de belangen zijner gemeente gehecht, aller parochianen raad en toevlugt, een ware priester, slechts levende voor die hem toevertrouwd waren. Ook dit verlies wordt zeer betreurd, en zijne gedachtenis zal des te langer leven, naarmate zijn arbeid bij de gemeentenaren in een langdurigen tijdsverloop dieper in hunne harten is geworteld."

Wie gedurende den 14, 15, 16 en 17 Maart het *Park* bezoekt, hem wacht daar een heerlijk genoegen. De *Hollandsche Maatschappij van Landbouw, afdeeling Amsterdam*, heeft hare zevende tentoonstelling geopend in het Park. Wij maken haar zoowel over de keus van het lokaal, als over den eleganten aanleg der tentoonstelling ons kompliment. 't Is er ruim en frisch. Eene groote menigte kan er zich bewegen. En de breede paden loopen door de rijkste bloemperken, die het oog kunnen verrassen. Wij wenschen haar veel bezoekers toe.

Volgens het *Policieblad* zijn, als zonder behoorlijke papieren of middelen van bestaan, op last van den kommissaris van policie te Zutphen, naar hun vaderland uitgeleid, Jeremias baron von Osinghaus, geboren te Gulich in Pruissen, oud 52 jaren, hardlooper, en zijn H. Wel Geb. 20jarige dochter Eva Catharina.

Z. M. heeft benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden Mr. H. [illegible] thans vice-president van het provinciaal geregtshof in Limburg.

Z. M. heeft aan den heer H. Kretser, op zijn verzoek en behoudens aanspraak op pensioen, verleend een eervol ontslag uit zijne betrekking van kontroleur der 1ste kl. der direkte belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in de eerste afdeeling te Utrecht.

Bij Koninkl. besluit van den 28sten Febr. 1853, zijn voorloopig vastgesteld de tarieven van kanaalgeld voor het Groot Noordhollandsch kanaal, en van haven- en kanaalgeld voor het kanaal van Voorne.

Volgens berigten van den officier van justitie te Dordrecht is op 2 Feb. jl. door R. J. van der Horst, Societeit houder te Dordrecht, ten burele van politie aldaar overgelegd een van valschheid verdachten gulden dragende het jaartal 1846, door genoemden Societeit-houder, bij gelegenheid van een ten zijnen huize gehouden bal, ontvangen, zonder dat hij echter heeft kunnen opgeven, door wien dezelve was in betaling gegeven. Bij onderzoek, door het munt-collegie ingesteld, is gezegd muntsuk gebleken beneden het wettige gewigt der guldens te zijn en te bestaan uit tin, zeer ruime sporen lood, en zeer minime sporen koper; voorts te zijn gegoten in eenen vorm, vervaardigd naar eenen echten Nederlandschen gulden, en alzoo in uiterlijk voorkomen eenen echten gulden na te bootsen, doch in zamensmelting daarmede niet overeen te komen, weshalve bedoeld muntstuk bij uitspraak van het munt-kollegie, verklaard is te zijn valsch, en vervaardigd in nabootsing eener echte Rijksmuntspecie.

Door Heeren Gedeputeerde Staten in de provincie Noord Holland is bepaald:

I. *a.* Dat de jagt op ganzen en eenden zal gesloten zijn met 22 Maart aanstaande, als wanneer ook het kooijen niet meer zal mogen worden uitgeoefend. *b.* Dat de jagt op watersnippen en ander waterwild zal gesloten zijn met 14 April aanstaande. *c.* Dat de uitoefening van het werspel van kwartelen zal kunnen geschieden van 1 Mei tot 15 Julij dezes jaars, bij welk jagtbedrijf alleen gebruik zal mogen worden gemaakt van steekgarens, sprei- en vliegnetten. *d.* Dat het tirasseren (slepen) van kwartels is verboden.

— II. Dat de visscherij zal gesloten zijn van 1 April tot 15 Mei dezes jaars, met uitzondering van het visschen op aal en paling met aalkorven en palingfuiken.

Volgens ontvangen berigten, uit New-York, dd. 22 Febr., is de additionnele overeenkomst van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en de Vereenigde Staten

van Amerika, welke den 26 Aug. 1852, te Washington is geteekend, door den Senaat aldaar goedgekeurd, en zou de uitwisseling der wederzijdsche akten van bekrachtiging op gezegde overeenkomst den 25 Febr. dezes jaars plaats hebben.

Men schrijft uit Haarlem, 13 Maart. Gisteren namiddag omstreeks half een werd er brand ontdekt op eene der droogzolders van het stoomfabriek der heeren Prévinaire buiten het Zijlhek alhier. In weerwil der zoo spoedig mogelijk toegebragte hulp, nam hij zoodanig in hevigheid toe en grepen de vlammen zoo hevig om zich heen, dat deze droogzolder, weldra vernietigd, met groot geraas instortte. Men dacht toen den brand meester te zijn, daar ieder zoldervak door stevige brandmuren en ijzeren deuren van elkander gescheiden was; maar in weerwil daarvan had zich het vuur ook aan den daar naast gelegen zolder medegedeeld; en niettegenstaande de grootste inspanning van de brandweer kregen de vlammen ook daar geheel de overhand, en stortte ook deze zolder ongeveer ten 2 ure met een donderend geraas in.

Ten 3½ ure stortte nog een ander gedeelte in, waardoor de brand verminderde; en aangezien hij aan die zijde van de fabriek geen voedsel meer vond, was men hem ten 4½ ure meester. Zoo ver men kan nagaan, is ruim de helft van het uitgestrekte gebouw in de asch gelegd. Men verneemt dat alles voor brandschade was verzekerd.

's GRAVENHAGE, 13 Maart. Men verneemt dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het begin der volgende week tot in het begin der maand April hare werkzaamheden zal schorsen.

— Bij besluit van 8 dezer is Z. Exc. de minister van Oorlog gemagtigd, om in de maanden Augustus en September e. k. bij Zeyst een gedeelte van het leger te vereenigen. Naar men verneemt zullen daaraan deelnemen 8 battaillons infanterie, 4 eskadrons kavallerie en 1 batterij veldartillerie, en zal den 15 Augustus tot den 15 September het kamp betrokken worden. *(Zond. Bl.)*

— De kommissie uit den Gemeenteraad te 's Gravenhage, benoemd in de zitting van 10 Augustus ll., om te onderzoeken, het belangrijk vraagstuk van het graven eener uitwatering in zee nabij Scheveningen, in verband met het aanleggen eener zeehaven aldaar, heeft in de vorige week eene vergadering gehouden, waarin door den heer ingenieur Greve een uitgebreid rapport over deze gewigtige aangelegenheid is uitgebragt. Men verwacht, dat de opgemelde kommissie eerlang haar rapport over deze zaak aan den Raad zal onderwerpen.

LEIDEN, 12 Maart. Heden aanvaardde de heer Dr. A. Kuenen zijne betrekking als buitengewoon hoogleeraar in de Godgeleerdheid, met het houden eener plegtige redevoering: *de accurato Antiquitatis Hebraicae Studio, Theologis utilissimo et necessario*, d. i.: Over het nut en de noodzakelijkheid van eene naauwkeurige kennis der Hebreeuwsche oudheid bij de studie der godgeleerdheid. *(N. R. C.)*

GOUDA, 12 Maart. In de zitting van den gemeenteraad van gisteren, is tot onder-architekt dezer stad benoemd, de heer van Goor, van Amsterdam. *(Ib)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Maart. Een der Fransche bladen deelt mede, dat het onderzoek, ingesteld tegen de personen, verdacht van met de buitenlandsche dagbladen in betrekking te staan, is afgeloopen. De voornaamste punten van beschuldiging zijn zamenzwering tegen de veiligheid van den Staat; ongeoorloofde korrespondentie met de buitenlandsche pers, [illegible] geheime genootschappen [illegible] diging uitspraak doen. Men herinnert zich echter dat reeds bij het eerste onderzoek de meeste personen, die verdacht waren, zijn ontslagen.

— De *Moniteur* van 11 Maart heeft een artikel over het budget opgenomen, waarvan de laatste woorden aldus luiden: „*En voortaan wil de Keizer dat het budget eene waarheid zij.*" Men verzekert dat de Keizer met deze woorden de diskussien van den Staatsraad over het budget heeft geopend.

— Aangaande de zending van den heer Salamanca alhier, verneemt men, dat hij van de Spaansche regering last heeft eene leening van 1000 millioen realen te sluiten a 3 pCt., nemende hij een millioen kupons a 10 pCt. bij elk millioen inschrijving.

— Het is zeker, dat de heer de Turgot, en niet de heer de Lavalette, bestemd is den heer Ampick als gezant te Madrid op te volgen.

— Men schrijft uit Bern, dat men niet zonder vrees is voor eene bezetting van de noordelijke grenzen van Zwitserland door de Duitsche Bondstroepen. Er liep een gerucht, dat men alle manschappen van 20—26 jaar onder de wapens zou roepen, om daaruit twee legerkorpsen te vormen, van welke het eene in Tessin en het andere in Graauwbunderland en St. Gallen gekoncentreerd zou worden.

— De Zwitsersche bladen melden aangaande de zaken te Tessino, dat de kolonel Bourgeois blijft aandringen op de zamentrekking van een leger aan de grenzen van Lombardije; maar de Bondsraad wil de verantwoordelijkheid van zulk eenen maatregel niet op zich te nemen, zonder vooraf de gezindheid van Frankrijk te hebben geraadpleegd.

— De *Patrie* verklaart, dat het gerucht van den moordaanslag op den Koning van Napels, van allen grond ontbloot is.

MADRID, 7 Maart. Heden hield de Senaat geene zitting. Tot het onderzoek van de gegrondheid der bezwaren door den maarschalk Narvaez in zijn adres aan den Senaat ontwikkeld, is eene kommissie benoemd, bestaande uit de heeren O'Donnell, Arrazolo, Pezuela, Sanz, Cordoba en den hertog dos Rivas. Morgen zal de beraadslaging over het rapport der kommissie aanvangen.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Maart. In de zitting van het Huis der Gemeenten van gisteren heeft lord John Russell voorgesteld, tot de tweede lezing der wet, over de emancipatie der Israëlieten, ten einde zij zouden kunnen deelnemen aan de bijeenkomsten van het Parlement, over te gaan. Dit voorstel is met eene meerderheid van 51 stemmen aangenomen.

— Heden werd er een kabinetsraad gehouden.

— De koninklijke familie zal aanstaanden Donderdag naar Windsor vertrekken, om 14 dagen later naar Buckingham terug te keeren. De Koningin zal zich waarschijnlijk eerst na hare bevalling naar het eiland Wight begeven.

— De man, die dreigende brieven aan Prins Albert heeft gezonden, is gearresteerd en heeft reeds een eerste verhoor ondergaan. Hij heet Edwin Bates en zegt middelen uitgedacht te hebben, om het *perpetuum mobile* tot stand te brengen, doch dat de vereischte gelden hem ontbraken, die hij nu van Prins Albert verlangde. Hij is in spraak en gedrag zeer verward, zoodat men gelooft dat hij naar een gekkenhuis zal worden gezonden.

— Op den 21 Maart zal de jaarlijksche kermis in den *tunnel* onder de Theems plaats hebben. Reeds worden de toebereidselen gemaakt tot de illuminatie, welke schitterend zal zijn. De danszaal is 150 voet lang, en zal geheel nieuw worden gedekoreerd. Onderscheidene orkesten zijn voor die gelegenheid aangenomen.

— Omtrent den laatsten togt van het kaloriek schip *Ericsson*, verneemt men de volgende bijzonderheden: Het schip kwam in den namiddag van den 21sten uit den mond van den Potomac te Alexandria aan. Het ligtte ll. Woensdag ochtend bij Sandy Hook weder het anker en stevende oostwaarts tegen eenen sterken wind en eene hoog gaande zee; deze koers werd gedurende 90 mijlen gehouden, toen de wind omliep naar het Noord-West; nu veranderde men insgelijks van rigting, stuurde naar land en wederom tegen den wind in. Gedurende deze twee stormen hield het vaartuig zich uitmuntend, en ofschoon de boegspriet dikwijls onder water dook, bleven de machines met de meeste regelmatigheid werken, doende 6½ ronddraaijing in de minuut, terwijl geene de minste onaangename beweging werd opgemerkt. Bij de terugkomst op den Potomac werd het weder zoo mistig, dat de loods het niet raadzaam oordeelde verder te gaan, zoodat men het anker liet vallen. De machine was 73 uren in werking geweest, zonder een oogenblik te hebben stil gestaan of reparatie vereischt te hebben, zijnde slechts één man gedurende den geheelen togt bij het vuur benoodigd geweest. De [illegible] 24 uren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Maart. In de Duitsche dagbladen wordt als middel, om Engeland te noodzaken de staatkundige vlugtelingen van daar te zenden, aangeraden, den invoer der Engelsche koopwaren met hooge tollen te bezwaren.

— De Wurtembergsche Kamer heeft met 50 tegen 20 stemmen besloten, de stokslagen-straf niet af te schaffen.

— Een telegrafische depeche van Weenen berigt dat de Turken Montenegro reeds hebben ontruimd.

Daarentegen wordt dd. 3 Maart uit Cettingen berigt, dat Vorst Danilo een voordeelig gevecht met de Turken heeft gehad, waaruit hij 10 gevangenen en 100 Turkenkoppen heeft medegebragt. De Turken hebben de Nahia Verda ontruimd. De verdeeldheid onder de Montenegrijnen neemt toe. De partij van Georg Petrovich wint in kracht tegenover de partij van den Vorst. —

BERLIJN, 12 Maart. Nu de wet omtrent de zamenstelling der Eerste Kamer haar beslag gekregen heeft, kan weldra ook eene voordragt te gemoet gezien worden tot wijziging van de bepalingen omtrent de zamenstelling der Tweede Kamer.

— De Eerste Kamer heeft heden artt. 35—86 der wet regelende de gemeentebesturen in de Rijnprovinciën aangenomen.

— De Tweede Kamer heeft aangenomen het wetsontwerp op de bevoegdheid van het kamergeregt tot onderzoek en uitspraak in zaken van staats-misdaden.

De Kamers zullen den 22 dezer voor eenigen tijd uiteen gaan.

— De door de Katholieke Afgevaardigden te kennen gegeven wensch naar eenen Bisschop in deze hoofdstad zal vermoedelijk ook bij de beraadslaging over het budget ter sprake gebragt worden.

WEENEN, 11 Maart. Aan de *Preus. Ztg.* wordt van hier het volgende geschreven: „De vergadering der Bisschoppen alhier, welke op het einde dezer week verdaagd wordt tot na Paschen, heeft de beraadslagingen over de wet op het huwelijk zoo goed als afgedaan; zij zal nu aan de regering worden voorgesteld. De onderhandelingen over het konkordaat vorderen snel, en men verwacht dat het geheel op den door den H. Stoel gestelden grondslag tot stand zal komen. Al wat eeredienst betreft zal aan de geestelijkheid worden overgelaten, alleen het technisch onderwijs en dat in het vak der natuurlijke geschiedenis zullen in wereldlijke handen blijven.

De stroom van adressen, om den Keizer geluk te wenschen met zijn herstel, duurt nog steeds voort; vooral is het aantal deputatien, die uit Hongarije, Italie, Kroatie en Galicie komen, groot. Het getal der gelukwenschingen en adressen, die deels te Weenen overhandigd, deels door de stedehouders opgezonden zijn, bedraagt reeds meer dan 10,000 stuks.

— Men leest in de Weener *Presse*: Het is bekend dat Lord Minto, de *Diplomat-Voyageur* der palmerstonsche politiek, zich sedert lang tot herstel zijner gezondheid in de omstreken van Genua bevindt. In den nacht van den 17 op 18 Febr. heeft de sloep eener engelsche stoomboot een man aan wal gezet, die in het huis van lord Minto verdween. Lord Minto schijnt de engelsche ideeën van *gastregt* ook op zijn huis te Nervi toe te passen, want men houdt het algemeen daarvoor, dat die geheimzinnig gelande vreemdeling niemand anders dan Mazzini geweest is. Dit gerucht schijnt wel geloofwaardig te zijn, daar Mazzini zich werkelijk te Genua heeft ingescheept.

— Het gerucht dat den baron v. Bruck de portefeuille van financien toegedacht is, houdt aan.

ITALIE.

Men schrijft uit Turijn dd. 9 Maart.

De Koning van Sardinie heeft het besluit ter goedkeuring van de leening van 2 millioen rente 3 pCt. à 70, door het huis Rothschild, geteekend.

Den 1 Maart heeft de Kamer der Afgevaardigden met 107 tegen 2 stemmen besloten tot de afschaffing der wettelijke bepalingen, houdende toekenning van premien voor het aanwijzen van vergrijpen op spoorwegen gepleegd.

In den nacht van den 7 zijn te Turijn 14 à 15 personen in hechtenis genomen, waaronder niet één Piemontees.

De Sardinische regering heeft aan 16 emigranten, die door bevordering van den Milaneschen opstand van het regt der gastvrijheid hadden misbruik gemaakt, het verblijf in het land ontzegd. Een dubbel aantal personen is geïnterneerd, en aan zeer velen is alle verdere ondersteuning uit de staatskas ontzegd.

Te Genua is uit Turijn bevel ontvangen, aan de korvet *San Giovanni* onmiddellijk uit te rusten, ten einde de Italiaansche uitgewekenen naar Newyork te [illegible] zou de Koning der [illegible] gewond zijn door een geweerschot.

Onze dagbladen hebben eenen brief van den graaf van Chambord openbaar gemaakt, welk stuk wanneer het echt is, nog krachtiger is gesteld dan zijn manifest van het vorige jaar.

De groothertog van Parma heeft een dekreet uitgevaardigd, volgens hetwelk alle personen, die zamenzweren tegen vreemde mogendheden, van 5 tot 10 jaar dwangarbeid zullen veroordeeld worden. Ieder die zich een zamenzweerder huisvest, zal met 3 tot 5 jaren gevangenis worden gestraft. Dezelfde straf treft ook diegenen, die door oproerige taal of schriften tot opstand in naburige Staten oprokkenen.

Volgens de *Opinione* heeft de maarschalk Radetsky de schatting, die van Milaan geheven wordt, tot op de helft verminderd.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 Maart. Het wets-ontwerp tot toekenning van een jaargeld uit de schatkist aan den vermoedelijken troonsopvolger, is door de centrale sektie der

Kamer van Volksvertegenwoordigers eenstemmig aangenomen.

— In de Kamer van Vertegenwoordigers is de beraadslaging voortgezet over de wijziging in het tarief der uitvoerregten. Het ministerie heeft zich vereenigd met een amendement, houdende verbod van uitvoer voor drills, enz., zoodat § 1 van art. 2 der wet nu luidt: verbod van uitvoer bestaat voor ijzererts, drills, enz.

— Te Aken is Zaturdag ll. in eene lakenfabriek de stoomketel met een vervaarlijk geweld gesprongen; drie menschen hebben daarbij het leven verloren.

STADSNIEUWS.

In de 219de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 13e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan Nº 7863 ƒ 50,000, Nº 6407 en 1273 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 Maart.

BEVALLEN (8 Maart): M. C. Saltet, geb. Bruinier, Z.

OVERLEDEN (9 Maart): C. A. Stoffels, 34 j. - G. Klüter, 68 j. - W. H. van der Sluis, 30 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		12 MAART 4½ u. gebl.	14 MAART 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		65¾	65¾	a	65 13/16	65 13/16
Dito Dito	3 »	77⅞	77 13/16	»	77 15/16	77 13/16
Dito Dito	4 »	96¾	96 13/16	»		
O. I. Leening 1844	4 »	96½		»		
Amortis. Syndic.	3½ »	95¼	95 3/16	»		
Handel-Maatschappij	4½ »	122	122¼	»	122⅛	
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »	102¼	102¼	»		
Aand. Holl. S. M.				»		
Obligatien	» »			»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	53 1/16	53¼	»		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »			»		
SPANJE Nieuwe	1 »	24 7/16	24 9/16	»	25 1/16	25 1/16
Dito	3 »	48		»		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	43½	44⅛	»	44⅕	44¼
Coup. Bewijzen.		7 1/16	7 1/16	»	8 1/16	8
Amortisable Schuld	»	5⅜	5 7/16	»	6	
PORTUGAL te Londen	5 »	41⅛	41	»	41⅛	
Dito Dito	4 »	38 5/16	38⅞	»		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108¾	108¾	»	108⅞	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	107¼		»		
Cert. bij dº. 1831 en 1833	» »	97⅝		»		
Dito	4½ »			»		
Dito bij *Hope*	4 »		92¾	»		
Dito bij *Stieglitz en Cº.*	» »	92¼		»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »			»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »	73 1/16		»		
Cert. van dito	» »	73 3/16	73½	»	73 9/16	
POLEN, Certifikaten	4 »	87⅝		»		
Dito Aand. à fl. 500				»		
Dito met Lot. » 300				»		
AMERIKA, Bank-Actiën		5	5	»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 ƒ				»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82¼	82⅜	»	82⅝	
Dito 1847	2½ »	42⅜	42⅜	»	42½	
Dito 1851	2½ »	42¼	42⅜	»		
Dito 1849	5 »	93⅞	93⅞	»	94	
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*	»			»		
Dito	4 »			»		
Letter B	5 »	93 15/16	93⅞	»	94	
Aand. met Loting fl. 500	ƒ			»		
Nieuwe dito	» 250 »			»		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.				»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »		100	»		
Dito Leening 1843	5 »			»		
Dito £ 200	»			»		
PERU	5½ »			»		
MEXICO Nieuwe	3 »	25¼	25 13/16	»	25 15/16	25 15/16
VENEZUELA à £ 100	3½ »			»		
GRENADA à £ 100	[illegible]	22½	22⅝	»		
Dito Uitgestelde [illegible]		[illegible]				
ECUADOR à £ 100 [illegible]						

Philad. bij Hope en Cº. 5 pCt. 89½ E. N.; Grieken 5 pCt. [illegible]

De markt was heden over het algemeen zeer geanimeerd, en waren Binnenl. en Buitenl. fondsen beter te plaatsen. Van laatstgenoemden was zulks inzonderheid het geval, in Spaansche 1 pCt. dito Binnenl. 3 pCt. en Certif. Coup., welke aanzienlijk gerezen zijn; de handel was algemeen zeer levendig.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ	56⅝	Livorno	2/m.	ƒ	39
»	zigt	»	56⅞	Napels	»	»	81½
Bordeaux	2/m.	»	55⅞	Petersburg	»	»	1,87
»	½/m.	»	56⅛	Weenen	6/w.	»	32
Madrid	3/m.	»	246	Augsburg	»	»	35⅛
Cadix	»	»	247	Frankfort	»	»	99
Sevilla	»	»	243	Hamburg	2/m.	»	35⅛
Bilbao	»	»	244	»	zigt	»	35 5/16
Lissabon			41½	Londen	2/m	»	11,77½
Porto	»	»	41½	»	zigt	»	11,85
Genua	2/m.	»	46½	Rotterdam		»	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 56¼; 1840/1842 5 pc. 99; 1848, 99½; Spanje 1—3 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 43⅜; Romeinen 5 pc. 96½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85⅜.

MADRID, 8 Maart. Spanje 3 pc. 43¼; 1—3 pc. 24; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 12 Maart. Cons. kont. 100⅛ a 100¼; op tijd 100⅛ a 100¼; Braz. 102 a 104; 1829/39 102 a 104; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5½ a 5¾; Gren. 22½ a 23; Uitgest. 11½ a 12; Mexiko Nieuwe 25½ a 25¾; Peru 4½ pc N. 5 a 5¼; Uitgest. — a —; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 120; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38½ a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 24½ a 24¾; 3 pc. 48¾ a 48½; Coup. cert. 7½ a 7¾; Passive 5⅜ a 5⅞; Holl. 2½ pc. 66¼ a 66¾; id. 4 pc. 99 a 99½; Venez. — a —; Uitg. — a —.

BERLIJN, 12 Maart. Schuldbr. 3½ pc. 93⅜; Loten 148¾. Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 92½; Loten fl. 500 92; Oost. Met. 5 pc. 87⅛; Amsterdam zigt 143⅛g, id. 2/m. 142½g.

HAMBURG, 12 Maart. Rusl. Cert. 5 pc 105⅛; Oost. Met. 5 pc. 95; Spanje 1—3 pc. 23; Binnenl. 3 pc. 40⅝.

FRANKFORT, 12 Maart. Met. 5 pc. 86⅛; A 5 pc. 86; 2½ pc. 44¼; Bank-Actien 1538; Darmst. Loten fl. 50 98; id. fl. 25 32⅛; Badensche Loten fl. 50, 71½; id fl. 35, 41⅛; Nassausche fl. 25, 28¼; Holl. 2½ pc. 65⅛, id. 4 pc. 96½; Sardinische 43¾.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Maart.

GRAANMARKT.

Tarwe veelal weder iets lager verkocht, als: 130 ℔ b. Poolsche ƒ 318, 320; 130 ℔ puike dito ƒ 325, 330; 128 ℔ mindere dito ƒ 316, 318; 128 ℔ dito dito ƒ 300; 128 ℔ Rijn ƒ 262; 131 ℔ Geldersche ƒ 285; 134 ℔ Kubanka ƒ 265.

Rogge prijs prijshoudend met goeden handel, verkocht: 122, 123 ℔ Pruiss. ƒ 199, 205; 122 ℔ Wismar ƒ 202; 117 ℔ n. Petersb. ƒ 178; 115 ℔ o. Gedr. ƒ 173; 118 ℔ n. Archangel ƒ 182.

Garst prijshoudend: 112 ℔ j. Deens. ƒ 172; 108 ℔ o. Vriessche Winter ƒ 165.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 122 j. Brabandsche ƒ 218; 118 ℔ Holst. ƒ 214.

Op 9 vaten Olie dadelijk 56½; in Oct. 56½; Sept. 58 ℒ. *Lynzaad* een doen: 107/8 ℔ Egyptisch ƒ 300. *Raapolie* op 6/w. ƒ 34; Vliegend ƒ 32¼, 3; 1º Mei ek. ƒ 32¼, ⅜; Sept. ƒ 33½; Oct. 33⅜; Nov. ƒ 33¼; Dec. ƒ 33¼. *Lijnolie* op 6/w ƒ 30¼; Vliegend ƒ 29¾. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 38½. *Raapkoeken* per 1040 st. ƒ 70, 73. *Lijnkoeken* per 104 st. ƒ 9, 12.

LONDEN, 11 Maart. KOFFIJ. Van *Native Ceylon* zijn omgezet 2000 bn tot 47 s. 6 d. a 48 s., vreemde soorten zijn onveranderd.

SUIKER. *West-Ind.* soorten voor uitvoer veel gevraagd; zeilend werden afgedaan 400 k. *Bahia* tot 19 s. 9 d., zonder assurantie, 639 kn. dº. tot 20 s. 9 d. en 4000 zakk. Paraiba tot 20 s., alle drie voor naburige havens, alsmede 3200 z. wit *Pernambucq* tot 29 s. 9 d. zonder assurantie voor de Middell. Zee. Verder in loco verkocht 700 kn *Havana* Nº 10½ tot 22 s. 6 d., 1400 kn. dº. Nº 11/12 tot 22 s. 6 d. a 23 s., 800 kn. ord. bruin *Bahia* tot 19 s. 9 d. en 2000 z. *Paraiba* tot 18 s. 6 d. a 20 s., en in veiling 2000 z. bruin *Bahia* tot 18 s. 6 d. a 20 s. *Hollandsch Crushed* zeer ferm en hooger gehouden.

RIJST flaauw en bijna zonder handel. Op levering worden drie ladingen *Aracan* afgedaan tot 9 s.

PEPER vast op de vorige prijzen. — NOTENMUSKAAT, FOELIE en NAGELEN vast met eenige vraag.

THEE. Ordinair *Congo* niet lager; de betere soorten blijven goed gevraagd. Groene soorten ferm.

VRUCHTEN stil. Van *Krenten* zijn nieuwe voor het vasteland gevraagd en verscheidene partijen verkocht en gescheept.

KATOEN flaauw en ⅛ d. lager.

GRAANMARKT. De aanvoeren zijn gering; in *Tarwe* was de handel zeer stil; *Gerst* met eenige vraag; *Haver* traag.

VEEMARKT. De voorraad van *Runderen* was grooter dan de vorigen Vrijdag; *Schapen* daarentegen waren schaarscher. De handel was voor alle soorten iets levendiger, wordende alles grif verkocht, zonder dat de prijzen echter merkbaar verbeterden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 Maart. Het schip Straat Bali, kapt. G. Mulder, van Banjouwangie herwaarts gedestineerd is heden morgen in Texel binnengekomen.

VLISSINGEN, Maart. Het schip Adelaide, kapt. Berr, van Bourgas naar Rotterdam, alhier binnengeloopen, is lek, heeft de zeilen verloren en door aanzeiling meer andere schade bekomen, is in het dok gehaald, om te lossen en te repareeren.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Maart. H. D. van Wijk, Maria, Batavia. - C. Ouman, Africa, id. - P. Kleij, Admiraal van Heemskerk, id. - J. B. Wijgers, Johannes Hermanus, Suriname.

HELVOET, 11 Maart. P. Fruitjked, den Elshout, Batavia. - M. W. Swarts, Vice Admiraal Gobius, id., beide laatst van Brouwershaven. — 12 Maart. B. Poort, Batavia, Batavia. - J. L. de Boer, Oud Nederland, Patjitan, beide laatst van Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 Maart. P. B. Bakker, Oost India Packet, Batavia. - T. M. Jaski, Susanna, Suriname.

HELVOET, 12 Maart. J. A. de Groot, Magrieta, New-York. - L. van der Weyden, Visscherij en Handel, Lissabon.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11den Februarij: op 33º W. L. Jacoba, kapt. Spoor Wessels, van Batavia naar Rotterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Afrika, Ouman: 4165 b. Koffij, 735 kann. Suiker, 389 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 1052 b. Bindr. N. H. M.

— Admiraal van Heemskerk, Kley: 4890 b. Koffij, 4530 kan. Suiker, 1181 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, [illegible] b. Bindr., N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Maart in lading naar:

Keulen	J. H. Berntz, Colln Nº. 16.
»	F. Peeters, Pompeus.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Manheim	W. Boumeester, Carolina.
Ludwigh. & Heilb.	Ant. Fritz, Christina.
Urdingen & Ruhrort.	C. Wansing, Vrouw Geertruida.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Dusseldprp & Neus	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Mainz	B. Kierschreiber, Mainz Nº. 5.
Frankf. & Coblenz.	J. Burbach, Frankfort Nº. 1.
Heilbron	H. Staab, Solon.

AMSTERDAM, 13 Maart vertrokken:

Frankf. & Coblentz. G. J. Andres, Frankfort Nº. 9.

Rijnhoogte. KEULEN 12 Maart 15 vt. 3 dm.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.